

Paul Kaletayi

Ephesus Pon Kon Piyakan

Sàlà Kaleta Yawon

Paul uya sàlà kaleta menukappù màlà patiki'chi tau echii'ma. Kaatù nùkupù tamù'nawolon kon nettok ya tamùkke yekamappù ya, Jew yamùk molopai Jew yamùk pen so'chiyi tau. Christ yekamappù ya tamù'nawolon yau ippai pe. Molopai Paul uya màlà ailom tawonnan Christ pàk uya eke pùlemantok yepolo yekamasak Jesus yau. Tok makuyi pàk usentuppansak màlà molopai Kaatù ponalo pe tok wechi, Kaatù munkà pe. Jesus uya màlà i'che tok wettok ke tok lepa tok wemattoppe tìponalok pe. Settan panta'matok tìuya'nokon ike tìulapayi kon ke tok wechi màlà.

Paul uya màlà tìttusan tapulàse yà'là kasa là Christ wechi yekamappù. Tamù'nawàlà kappon tìppai ke nai'nùk kasa màlà So'chi wechi, Christ wechi ippai pe. So'chi wechi màlà Christ noppù pe. Christ wechi màlà so'chi wakapuli pe, yessettànài pe. Sàlà kaleta yau Christ yanùnsak màlà kakàik yentoppe. Pùnùnmantok ya, tìwemattok tòtak ya, tìusentappaik iwettok, wakù kuttok ya molopai esuken iwettok yenpoikasak màlà sàlà kaleta yau.

Ipantapàssak

Iwepyattàtok 1:1-2

Christ molopai so'chi 1:3—3:21

Emennak wema'nàtok Christ yau 4:1—6:20

Iwenukattok 6:21-24

---

1 *1 Sàlà kaleta màlà Paul, Kaatù wettok i'che yawàlà Christ Jesus neunokoppù winàpaino, Kaatù ponalo kon [Ephesus po] tìwemattan piyak, mùkyamlo ailom ton tìwemattok kon Christ Jesus yau piyak inmenukappù.*

2 Tàwàichi Kaatù Kùkàipùnù kon molopai Itepulu Jesus Christ elepai'nokon wakù pe we'nàtok tìwinàpaino molopai echitonpa pe là we'nàtok ke.

Lepantok Christ Ponalo Pe We'nà'nokon Pàk

3 Tenki tepai'nokon man Kaatù pàk, Kùyepulu Jesus Christ Kàipùnù pàk! Wakù pe kulu iwessak man kùpàkù'nokon, tamù'nawolon wakù

lephantok epùn pon ke kùlepa kon tùuya yawàlà, masapùla Christ ponalok pe we'nà'nokon pàk. ⁴Kaatù uya kùyanùnkassak kon wechippù mèlì tòponalok pe Christ yau, wakù pe esuken we'nàtòk kon pe temloto po. Pena wolù wesepolo wapiya pùnùnmantok tùuya pàkàlì, ⁵Kaatù wekkussak wechippù mèlì tòmunkà pe Jesus Christ yai kùnepù kon tùuya tòpyak pàk. Sàlì wechippù mèlì iitauchinpa toppe molopai i'che iwettuppe. ⁶Kaatù yapulàpái'nokon uchi man wakù kulu usentuppantok Kaatù winàpaino tenumenkaik, Tùmu tù'nùn pe tònkupù ke lephantok ya tense!

⁷Masapùla Christ yau, imùnù yai, wepùükattànsakù'nokon mèlì, kùmakuyi kon pàk usentuppansak mèlì eke kulu Kaatù wettok wakù pe yawàlà, ⁸Eke pe kulu kùlepasak kon ya nai'nùk ike wechi mèlì! ⁹Tamù'nawolon tòpukketù ke molopai ittutok tùuya ke i'che tòwettok yawà, Kaatù uya ikupù pàk tòwekkupùppù kupùppù, molopai ànù'là nùttu pe pùla nai'nùk tòusenumenkatok yekamappù ya kùpàkù'nokon, tònkupù yenuka'nùpù pàk man Christ yai. ¹⁰Kaatù uya ikupù mèlì yenuka'nùpù ya iwalai iweyu yattai, tamù'nawolon kon tònkonekassan nepù ya tamùkke, tamù'nawolon kon epùn pon kon molopai non pon kon, mèlàyau Christ wechi nen uchi mèlì tamù'nawolon yepoi.

¹¹Kaatù mùkkàlì ikupù tùuya teppù tùuya ku'nài mèlápàk Christ ya pyontappù ya mèlì ina yanùntoppé ya. ¹²Sàlì kupùppù ya mèlì ina Jew yamùk uya Kaatù namatok nettoppe iponalok pe molopai wapiya kulu enpen we'nàtòk yeponnan nùssan pe Christ pàkànsau!

¹³Molopai amyamlo nàlì uya ailón teppù mèlì Christ pàk, ailón itekale yetasak auya'nokon yau. Wakù Itekale wepùükattàntok ne'nàippù apyakù'nokon, molopai Kaatù uya tòponalok pe ewechi kon yentok ipàkàlì tòlùppù mèlì àpàkù'nokon Wakù Akkwalù tòlù tùuya apyakù'nokon winà, itòlù tùuya teppù lùppù tùuya. ¹⁴Wakù Akkwalù mèlì Kaatù uya wakù ton kùnepolo kon, itòlù tùuya tòponalok kon piyak teppù yanùmù kùuya'nokon yentok ipàkàlì, Kaatù uya tòne'mappù yanùmù tòponalok pe weyu ponalà, wakù pe iwettok yapulà toppe.

Paul Wàpùlematok

¹⁵Sàlì wenai, ailón tetok auya'nokon Itepulu Jesus pàk molopai tamù'nawolon kon Kaatù ponalok kon pùnùnmatok auya'nokon yetasak uya motapai, ¹⁶àpona'nokon wàpùlematok yeleutanùssak uya pùla man Kaatù pàk tenki te uya yau. Eyittunài'nokon iulà wàpùlema yau, ¹⁷Kùyepulu Jesus Christ Kaatùyi Kùkàipùnù wakù pe tòwessen tapulàtok yau, yekamponài iulà Wakù Akkwalù uya pukkek pe àkonekatok kon pe molopai Kaatù ittu kon pa yekama toppe ya àpàkù'nokon. ¹⁸Eusenumenkatok kon ike utakkoka toppe itakkwayi yene kon pa yekamponài iulà, mèlì enpen we'nàtòk yak àkà'masak kon ya nai'nùk ittu kon pa. Eke kulu mèlì

wakù kuttok ya itùlù tûuya teppù ya lùppù tûponalok kon pàk. ¹⁹Eke kulu màlè ne'wotokomayai'nùk kùmyamlo ailon tawonnan ponalok pe. Sàlà meluntà kùyau'nokon nai'nùk màlè eke kulu tûwe'wotokomasen imeluntàlù walai ²⁰màlè yapàikketù inapulàppù Christ wuluuka tûuya welì'nàtok yapai yau, molopai yeleutanùpùppù ya kamik pen temyatù winà epùn po. ²¹Christ Itepulu wechi màlè molo tamù'nawolon kon epùn pon kon itepulu yamùk yepoi, apàikkek ton, meluntà ton, molopai tamù'nawolon kon tûulon kon itepulu yamùk yepoi. Tamù'nawolon eke ton esek yamùk wolù yawon kon yepoino mùkkàlè molopai ewanawolok tûuyassen pata yepoino. ²²Kaatù mùkkàlè tamù'nawolon tûnài Christ pûta yokkoik molopai itùnài so'chi yepulu pe tamù'nawolon yepoi. ²³Sàlà So'chi wechi màlè Christ pun pùkkù pe, tamù'nawàlè iku'nài pe tamù'nawolon yanùkkanài pe i'nai yekkwa yawàlè là.

Weli'nàtok Yapai Wema'nàtok Yak

2 ¹Pena eweli'chak kon wechippù màlè, Kaatù Maimu yawàlè pùla ewettok kon molopai amakuyi kon yau. ²Màlè yattai wolù yawon kon yeselu kupùppù auya'nokon màlè, kawon kon yepulu, àli maimu yawàlè ewechippù kon, Kaatù Maimu yawàlè pùla tûwessian yepulu mùkkàlè. ³Tamù'nawolon kon kùmyamlo wechippù tok kasa màlè, àli pe usenumenkantok kon wettok i'che kupùppù'nokon kùwakùli kon pe. Tûulon kon kasa, tamù'nawàlè kùmyamlo nàlè wechippù màlè Kaatù we'naikatok yo'no.

⁴Tûse Kaatù usentuppatok molopai pùnùnmantok ya màlè eke kulu. ⁵Weli'nàsak wechippù mayin yawàlè pùla we'nàtok yau tûse kùnepùppù ya màlè nulà we'nàtok yak Christ wuluuka tûuya winà. Kaatù wettok wakù pe winà ewepùikattàsak kon man. ⁶Molopai Christ Jesus yau kùwuluukasak kon Kaatù uya màlè Itepulu pe iwettok pùkkù pe we'nàtok kon pe chichiu pe ipyau epùn po. ⁷Sàlà kupùppù Kaatù uya màlè ewanawolok yattai eke kulu wakù pe tûwettok, pùnùnmantok tûuya yau tûnekamappù kùpàkù'nokon Christ Jesus yau yekama toppe tûuya. ⁸Masapùla Kaatù wettok wakù pe winà ewepùikattàsak kon màlè ailong tetok auya'nokon yai. Eyiwalà'nokon ànkupùppù kon pen màlè tûse Kaatù uya lepantok. ⁹Yà'làlè ipàkàlè autapulàtok ipàk woton pùla iwechi màlè, ewe'wotokomatok yepèppù pe pùla iwechi. ¹⁰Kaatù mùkkàlè kùkonekanàippù'nokon. Molopai Christ Jesus yau emennak pe we'nà toppe kùkonekappù kon ya màlè, wakù kùnkupù kon woton pe inkupùppù pena, kuttok kon pe wema'nà yawà.

Tewin Christ Yau We'nàtok

¹¹Amyamlo Jew yamùk pen ewentutok kon winà, Jew yamùk yattàtok yawà yattàsak kon pen tukaik Jew yamùk nesatù ton. Mùkyamlo Jew

yattàtok yawà yattàsak kon tukaik tùusesassan, màlè esak pàk tükussen kappon yamùk yemyatù ke. Yà'là kasaichi ewechippù kon wapiya ittutàk kon. ¹²Màlè yattai mei Christ pàk ewechippù kon màlè. Toto yamùk pe, Israel yamùk tonpa pe pùla. Itùlù tuya teppù Kaatù uya lùppù tûponalok kon pàk pùkkù pe ewechippù kon pen. Sàlè non po ewemapùppù kon enpen we'nàtok pùla, molopai Kaatù pùla. ¹³Tùse sàlèpe, Christ tonpa pe ewechi kon màlè, amyamlo mei iwessak kon nùssan nessak man mei pùla Christ Jesus mùnù winà. ¹⁴Masapùla Christ uya màlè echitonpa pe we'nàtok nepùppù kùpyakù'nokon, Jew yamùk molopai Jew yamùk pen kupù tuya tewin winà. Tuke là tok pantakanài molopai tok ku'nài esseyaton pe ikkwàtùppù ya. ¹⁵Law, Moses winàpaine yeleutanùpùppù ya, inenupa molopai sà ikukkà tetok ya pokonpe, tûpatalon kon kappon yamùk konekappù ya tau tewin tok wettoppe echitonpa pe. ¹⁶Tùwelikù pulusuk po winà Christ uya esseyaton pàk we'nàtok yeleutanùpùppù màlè. Tùwelikù pulusuk po winà nàlè asa'lon kon tûpatalo'nan kon kappon yamùk kupùppù ya tewin molopai tok mùnappoppù ya Kaatù piyak. ¹⁷Màlèpàk Christ uyàpùppù màlè. Wakù Itekale echitonpa pe we'nàtok yekamaik tamù'nawolon kon pàk. Amyamlo Jew yamùk pen Kaatù winàpai mei iwessak kon pàk molopai Jew yamùk mei pùla tûpàk iwessak kon pàk. ¹⁸Christ yai màlè tamù'nawolon kon kùmyamlo, asaklàma, Jew yamùk molopai Jew yamùk pen uyàttok wechi màlè tewinan Wakù Akkwalù yai Kùkàipùnù kon yemlotopona.

¹⁹Màlèpàk uchi amyamlo wechi toto yamùk pe pùla nen uchi màlè meyon kon pe pùla. Tùse Kaatù ponalok kon tonpa pe nen uchi ewechi kon molopai Kaatù munkà yamùk tonpa pe ewechi kon. ²⁰Amyamlo nàlè yamùsak màlè yeunossak kon molopai Kaatù Maimu yenkoikanan nùssan nùnonkappù po, Christ Jesus ipana'mu yawon iwakapuli pe. ²¹Mùkkàlachi mùkkàlachi tamùsen yamùk ya'chinài tamùkke, wakù esukenan Kaatù yùwùk pe itùsak, Itepulu yapulàtok iwinà pe. ²²Christ yau itonpa pe ewechi kon màlè. Amyamlo nàlè yamù màlè tamùkke tamù'nawolon kon tûulon kon pokonpe Wakù Akkwalù winà tapùi Kaatù wemattok itau pe.

Paul Wotokoyi Jew Yamùk Pen Ponalok

3 ¹Sàlè kasa iwechi pàk iulà Paul, wechi nai'nùk ya'chichak pe, amyamlo Jew yamùk pen pàkànsau. ²Ewaik yetappù auya'nokon wakù pe tûwettok yau Kaatù uya, sàlè wotoko tûsak uyemyak ikuttoppe uya, àponalok kon pe. ³Kaatù uya tûttusen pen tûnkupù yenkoikappù molopai yekamappù ya upàk. Sàlè pàk uselupappù mala là emenuka kon uya wapiya. ⁴Molopai unmenukappù yene auya'nokon yau Christ yekale tûttusen pe pùla nai'nùk ittu auya'nokon màlè. ⁵Pena kappon

yamùk pàk sàlà tùttusen pen yekamappù pen màlà, tûse Kaatù uya yenpoikasak man sàlape Wakù Akkwalù winà wakù ton esukenan kon tûneunokossan molopai tùmaimu yenpoikannan nùssan pàk. ⁶Sàlachi màlà tùttusen pen, wakù itekale winà Jew yamùk pen wechi màlà Jew yamùk pùkkù pe Kaatù uya pùlemantok yau. Tewin ipun tok wechi màlà molopai Kaatù uya itùlù tûuya teppù lùppù pùkkù pe tok wettoppe màlà ikussak Christ Jesus yau.

⁷Wakù Itekale yapyoto pe wenappù màlà Kaatù uya lepantok winà, intùlùppù uyemyak tûmeluntàlù we'wotokoma winà. ⁸Iulà mùkkàlè tamù'nawolon kon Kaatù ponalok kon kappon yamùk ma'làn kulu. Tûse Kaatù uya ulepappù sàlà wakù wotoko ke wakù itekale yatoppe uya Jew yamùk pen piyak tûwenukapù woton pen wakù ton Christ piyawon kon mamin yekamase. ⁹Molopai tamù'nawolon kon pàk tùttusen pe pùla nai'nùk yeselu Kaatù piyawon yekama toppe uya tok uya yentoppe. Kaatù, tamù'nawolon yà'làlà konekanàippù uya màlà kappon yamùk wapiyalok kon winàpai tùttusen pen kupùppù mailà tonantau, ¹⁰sàlape, so'chi tawon kon yai, Kaatù pukketù tûpatalo'nan yekama toppe inchelù yamùk pàk itepulu ton molopai apàkkek ton epùn yawolon kon pàk. ¹¹Jesus Christ Kùyepulu kon yai sàlà kupùppù màlà Kaatù uya, pena iwepyattà pe ikupù pàk tûwekkupùppù yawàlè. ¹²Mùkkàlè yai nen uchi Kaatù yemlotopona uyà'nà sàlà tûwettalipaik pùla kùyanùmù kon ya ittui'ma ailon tetok kùuya'nokon ipàk yau. ¹³Apawanattàyatàu uchi iulà kesewankono'matàu wettalumattà pàk. Àpàkànsau'nokon iwechi nai'nùk. Eumeluntàtakon pe iwinà.

Pùnùnmantok Christ Uya

¹⁴Màlìpàk uchi uyese'mu yok tûwenasen iulà Kùkàipùnù kon yemlo-topo. ¹⁵Tamù'nawolon epùn pon kon molopai non pon kon konekanàippù mùkkàlè molopai tesek kon yepotok tok uya iwinàpai. ¹⁶Kaatù yekamaponài iulà, tukkan wakù ton epùn pon ke elepatok kon pe ya meluntà Wakù Akkwalù yai, meluntà pe ewechi kon pa ayakkwalù kon yau. ¹⁷Molopai Christ wemattoppe eyewan kon yau ailon tetok auya'nokon yai. Wàpùlemayaik i'nak aukalata kon pa uchi'nùnmantok yai. ¹⁸Molopai amyamlo tamùkke tamù'nawolon kon Kaatù ponalok kon kappon yamùk pokonpe, pukkek pe ewechi kon pa eke pe, kusan pe, kau, molopai i'nau Christ uya pùnùnmantok wechi ittu kon pa. ¹⁹Christ uya pùnùnmantok ittu auya'nokon i'che wessaik tamù'nawàlè. Ittu yentai lànen eke pe kulu là iwechi tûse awanùpù kon pa tamù'nawolon Kaatù yeselu ke.

²⁰Kaatù yapulàpai'nokon uchi, eke pe kulu yennatok kùuya'nokon yentai yà'làlà ke lepanài, wapùla usenumenkantok kon yentai iku'nài tûmeluntàlù ne'wotokomayai'nùk kùyau'nokon winà. ²¹Tàwàichi Kaatù

yapulài so'chi, Christ Jesus yau, tachin pe, tàwàlìlì molopai tàwàlìlì. Emen.

Tewin Itesak Wenantok

4 ¹Eyekamappoyatàu uchi iulà, iulà ya'chichak nai'nùk masapùla Itepulu Jesus ponalok pe we'wotokoma pàk. Àkà'ma kon tùuya yau Kaatù nùkupùppù yawàlì we'nàtok pe, pàkàlì ayakkwalù kon yemakkwàtak kon. ²Àssà'mùla ettàk kon, àsà pe pùla, molopai pàlikanài pe tàwàlìlì. Pùnùnmantok auya'nokon yenpoikatàk kon àtonpa kon yeselu pàlikà auya'nokon winà. ³Ànùttu kon ikuttàk kon tewin ewettok kon Wakù Akkwalù nùtùlù kupù kon pa echitonpa pe we'nàtok aya'chinài'nokon tamùkkè winà. ⁴Tewinan màlì esak molopai tewinan Akkwalù, tewinan enpen we'nàtok Kaatù uya àkà'mappù kon yak walai. ⁵Tewinan Itepulu molo man, tewinan ailòn tetok, tewinan usenpataukantok. ⁶Tewinan Kaatù molo man molopai tamù'nawolon kon kappon yamùk Kàipùnù mùkkàlì. Tamù'nawolon kon Yepulu mùkkàlì, tamù'nawolon kon yai tùwe'wotokomasen molopai tamù'nawolon yawon.

⁷Tùse Christ uya tamù'nawolon kon lepappù tòpatalo'nan lepantok ke, yà'làlì itesak pe we'nà i'che tùwettok yawà. ⁸Màlìpàk Kaatù Maimu uya, "Iwenukuppù kakàik tukkan kon ya'chichak kon yalàppù ya tùpokonpe.

Lepantok tòlùppù ya kappon yamùk yemyak," te kasa.

{PSA 8:18}

⁹Yà'là te ken màlì iwenukuppù te uya? Iwuttàppù màlì i'nawon non ya'mu yak. ¹⁰Màlìpàk mùkkàlì iwuttàsak lùppù mùkkàlì iwenussak lùppù kakàik kak yepoi molopai miya intentak, tamù'nawolon yanùkkase molo tùwechi ke. ¹¹Mùkkàlìichi mùkkàlì "kappon yamùk lepanàippù lepantok yamùk ke" tòulon kon kappon yamùk yanùmùppù ya teunossan pe, tòulon kon Kaatù maimuppù yenpoikannan pe, tòulon kon wakù itekale yekamannan pe, tòulon kon so'chi yesan pe, molopai tòulon kon enupannan pe. ¹²Sàlìa kupùppù Christ uya màlì tamù'nawolon kon Kaatù ponalok kon kappon yamùk koneka toppe tùuya, tùwotokoyi kuttoppe tok uya. Molopai ailòn tawonnan tòpàk yamù toppe tùuya. ¹³Màlìpàk tamùkkè tewin we'nàtok yak uyà'nàtok kon pe ailòn tetok kùuya'nokon yau molopai Kaatù Mumu ittutok kùuya'nokon yau. Christ walainon kappon yamùk pe wenan'nokon màlì, sàlì kasa iwechi màlì Christ kasa kulu usemokkan ponala.

¹⁴Màlìyau mule yamùk kasa welaikan kùsettakù'nokon. Kappon yamùk ennakkantakù'nokon ailòn pen pàk enupan tùuya'nokon ke, yà'là yekkwa ton nà enupantok tùuya'nokon ke aimelunpantak tok, meluntà assetun uya tàngtanman kasa. ¹⁵Tùse làkku ailòn pe uselupan uchi'nùnmantok

winà, usemekkampai'nokon tamù'nawolon yawà Christ kasa, mùkkà-là tesak ippai pe nai'nùk. ¹⁶Itepulu pe iwettok yo'no tamù'nawolon tûpatalo'nan esak pùkkù yamùk tûwessen tûpatassek kon yau tamùkke, molopai tamù'nawolon esak ya'chichak mèlè iichese'muttàpattok uya, mèlè yamùk uya ipùukkattànài pe ikussak. Mèlèpàk tamù'nawolon ipùkkù uya tûwotokoyi kupù wakù pe, tamù'nawolon esak tûwekassen molopai tûusemekkasan uchi'nùnmantok yai.

Emennak Wema'nàtok Christ Yau

¹⁷Itepulu Jesus yesek yau uchi waukayaik. Molopai yekama tu'ma uya sàlì, Jew yamùk pen kasaichi kemattàu, iichenumenkatok pùnon ¹⁸molopai iichenumenkatok ewalupàttau nai'nannùk kasa. Kaatù nùtùlù wema'nàtok pùkkù pe pùla tok wechi mèlè, masapùla ittunài pe pùla tok wechi molopai sa'man pe tok yewan wechi pàk. ¹⁹Tok uya tamù'nawàlè wekkuli'man ittutok la'chimappù mèlè. Àli ànkuppai we'nàtok yak tok wettùsak mèlè. Molopai yà'là yekkwa ton nà akùlùmannañ kupù tok uya tûweleutaik pùla.

²⁰Mèlè yekkwa pen mèlè Christ pàk eusenupappù kon! ²¹Yetappù auya'nokon molopai eyenupappù kon ipàk ailón, Jesus yau nai'nùk, yawà inenupa ton pe messatài'nùk pàk. ²²Apanamappù kon mèlè penalok eyeselu kon nonka kon pa, ikasa pùla ewemapù kon pa àku'nàippù kon. Amattanù'nàippù kon lùppù enkuttànài ànkuppai we'nàtok kon winà. ²³Eyewan kon molopai eusenumenkatok kon wena toppe emennak pe kulu. ²⁴Emennak eyeselu kon pe yepotàk kon, Kaatù kasa ikonekasak lùppù, molopai tûusenpoikasen ailón wema'nàtok yau mèlè iwalai molopai wakù esukenan.

²⁵Tàwàichi kasei pe we'nàtok pùla nechii! Tàwà tûtonpa kon pàk tamù'nawolon kon uselupatok ailón pe nechii, masapùla tamù'nawolon kon kùmyamlo mùkyamlo tewinan itesak. ²⁶Tùwemakuimaik ke'naikatàu. {PSA 4:4} Molopai tûwe'naikase kasapontàtò. ²⁷Makui, kù'lepatàu yà'làlè kuttok ya yattai ke. ²⁸Amak pe tûwessen pe ewechi yau amak pe ewettok yeleutanùkkà. Ailon pe ekkà molopai sa'man pe e'wotokomakà yà'là pùnon kappon yamùk yemyak àntùlù woton wettoppe molo.

²⁹Àli mayin kùsapulàtò euselupatok kon yau. Pùikattànài neken mayin yapulàtò kon, i'che kulu we'nàtok ne'nài, molopai ewan ipittà-nài eyetannan pùikattà toppe euselupatok uya. ³⁰Molopai Wakù Kaatù Yakkwalù kùsewankono'matàu. Masapùla Wakù Akkwalù mùkkàlè Kaatù wettok eyesak kon pe yentok ipàkàlè, Kaatù uya eyepéppù kon tûlù Weyu ponàlè. ³¹Tamù'nawolon àli pe usàulàmantok, molopai we'naikantok inonkatàk kon. Wentaimpà'nàtok wapùla wemottùnpantok nàlè inonkatàk kon! Esseyaton pàk we'nàtok pùla nechii àklottau'nokon. ³²Tûse

lakkù tûusentuppaik ettàk kon molopai sa'man pe pùla itewan echi-winàkàik, molopai esentuppatàk kon àpàkù'nokon Kaatù usentuppasak àpàkù'nokon Christ yau kasa.

Wema'nà Akkwa Yau

5 1Kaatù munkà yamùk i'nùn ton pe kulu ewechi kon pàk, ikasa ettàk kon 2uchi'nùnmantok ewemattok yau nechii, Christ uya kù'nùnmappù kon molopai iwettùlùppù kùponalok kon pe kasa, wakù pe tükà'nùnsen tütùsen Kaatù yauchinpanài pe kasa.

3Tùse esukenan kon Kaatù ponalok kon pe ewechi kon pàk, nàkàlun-nàtok molopai tamù'nawolon àli, ànù'là yemamin i'che we'nàtok kùsettak àklottau'nokon. Sàlà yekkwa ton winàppai mettàik. Màlè yekkwa pe là use-lupan kùsettak. 4Ikasa pùla nàlè àli pe uselupantok, pakko pe àli mayin yapulàtok, àli pe wo'mattantok wechi màlè, màlèpàk kùsapulàtäu. Tùse lakkù tenki katàk kon Kaatù pàk. 5Sàlà ittu auya'nokon màlè, masapùla ànù'là tûnàkàlunsen, esukenan pen wapùla tûuseka'nونکاسن uya yà'làlè yepolo pen màlè Christ molopai Kaatù patassek yau, masapùla ànù'là yemamin i'che we'nàtok wechi màlè wepeiman màlè yamùk yemlotopo kasa.

6Ànù'là eyenkuttàtakù'nokon suwalai là ailon pen mayin ke. Sàlà yamùk pàkànsau uchi màlè Kaatù we'naikatok uyàpù mùkyamlo imaimu yawàlè pùla nai'nannùk pona. 7Màlèpàk mùkyamlo yekkwa pokonpe kettàu. 8Amyamlo wechippù ewalupàttau màlè, tùse Itepulu Kaatù ponalok kon kappon yamùk pe ewenasak kon pàk akkwa yau ewechi kon màlè. Màlèpàk uchi emattàk kon kappon yamùk akkwa yau tûwemassan kasa. 9Masapùla akkwa màlè eke pe kulu tamù'nawolon yà'là yekkwa là ku'nài, wakù pe we'nàtok, ikasa we'nàtok molopai ailon. 10Màlè Itepulu Kaatù yauchinpanài iwakùli ittui'che ettàk kon. 11Àli ku'nài nan kappon yamùk pùkkù pe kettàu, màlè yamùk ewalupà ponalok kon. Tùse lakkù pùsamlo pàk ikasa pùla tok wechi yekamatàk kon. 12Sàlà yamùk tok nùkussai'nùk amak yai kuli'mak man yekama yentai kulu. 13Tùse tamù'nawolon akkwa nùweyuttàppù màlè yà'là kasa là iwechi tensen. 14Masapùla akkwa màlè tamù'nawolon yà'làlè weyuttànài yentoppe. Màlèpàk,

“Apakàkà tûwe'nùnsen, e'wuluukakà welli'nàtok yapai!

Molopai Christ uya màlè eweyuttà,” tesak màlè.

15Màlèpàk tüttruik kulu emattàk kon. Ittunnan pen kappon yamùk kasa kemattàu, tùse lakkù pukkek ton kasa emattàk kon. 16Tamù'nawolon eweyu kon yapulàtàk kon tüttruik pukkek pe, masapùla sàlà wei yamùk màlè àli ton. 17Pakko peichi kettàu, tùse Itepulu Jesus wettok ikupù auya'nokon i'che ittui'che ettàk kon.

18Wain ke ketùntàu, amattanùpù kon ya neken màlè. Tùse lakkù Wakù Akkwalù ke anùttàk kon. 19Àtonpa kon pokonpe eselupatàk kon David

yelemu maimu yau, elen yamùk Wakù Akkwalù winàpaino yekkwa ton pàk eselenpatàk kon Kaatù winàkàik, yapulàtok itewan yau echii'ma. ²⁰Tàwàlìlì tenki katàk kon tamù'nawolon pàk Kaatù Kùkàipùnù kon pàk, Kùyepulu kon Jesus Christ yesek yau. ²¹Àtonpa kon yo'no echittutàk kon ànùk yentai pùla, Christ namatok auya'nokon yau.

Tayappù Yamùk Molopai Noppù Yamùk

²²Tùtayappù kenan kon, atayappù kon yentai kettàu, Itepulu yemyawon kon pe messatài'nùk kasa ettàk kon. ²³Masapùla túnoppù kenan mùkkàlè tapàikketù kenan túnoppù yepoi Christ wechi tapàikketù ke so'chi tawon kon yepoi kasa. Molopai so'chi nàlì màlì Christ yesak. ²⁴Màlápàk uchi tùtayappù kenan kon nàlì tùtayappù kon yentai kùsettag yà'là yekkwa motau là, so'chi wechi Christ yemyau kasa kulu.

²⁵Túnoppù kenan kon, ànoppù kon i'nùnmatàk kon Christ uya so'chi pùnùnmappù molopai iwettùlùppù tok ponalok pe kasa. ²⁶So'chi konekappù ya màlì wakù pe tûmaimu yapàikettù winà, molopai wakù pe ikonekappù ya ikolùka tûuya tuna ke winà. ²⁷Christ uya màlì sàlì kupùppù so'chi koneka toppe tûuya tûponalok pe, tamù'nawàlì wakù pe, molopai yà'làlì walai pen pùla, ikopposak pùla molopai ikosokkoso'masak pe pùla, tamù'nawàlì wakù pe. ²⁸Màlì kasa làma tâwà túnoppù kenan kon túnoppù kon pùnùnmai tiuchi'nùnma kon kasa. Túnoppù pùnùnmanài mùkkàlè tiyiwallà tiuchi'nùnmasen. ²⁹Ànù'là tewanma pe tûpun ku'nài pùn. Tûse tiusewessen lakkù mùkkàlè molopai tûwemainanpasen, Christ uya so'chi kupù kasa kulu. ³⁰Masapùla kùmyamlo wechi màlì itesak pùkkù pe. ³¹Kaatù Maimu uya wate kasa, "Sàlì wenai kàyik uya tûkàipùnù molopai tûsan nàmà màlì, molopai túnoppù pùkkù pe iwena, molopai pùsamlo asa'llon kon wena màlì tewin," te kasa. {GEN 2:24} ³²Sàlì màlì eke kulu ailom ittusak lùppù pen tûse yenpoikasak, uselupayaik Christ molopai so'chi tawon pàk. ³³Tûse tâwà tamù'nawolon kon túnoppù kenan kon túnoppù kon pùnùnmai tiuchi'nùnma kon kasa, molopai tâwà tamù'nawolon kon tùtayappù kenan kon tùtayappù kon namai.

Mule Yamùk Molopai Tok Sanon Yamùk

6 ¹Mule yamùk, asan kon molopai àkàipùnù kon maimu yawàlì ettàk kon Itepulu ponalok pe, masapùla sàlìachi màlì walai ànkupù kon. ²"Àkàipùnù kon molopai asan kon inamatàk kon," tawon uchi màlì wapiyalok usenupantok, ikupù uya màlì tetok pokonpan. ³"Tamù'nawolon wettoppe wakù pe apyau'nokon, molopai ewemapù kon pa sàlì pata yau tachin pe," tawon. {DEU 5:16}

⁴Papai yamùk, àmunkà kon pàk àsà pe kettàu, tok kùssakolopatàu. Tûse lakkù, tok yemokkatàk kon Itepulu ya'lom uya ekamappontok ke molopai enupantok ke.

*Tamù'nawolon wepanta'man pon
yak epontàtak kon. (6:11-17)*

tamù'nawolon kon ye'ma, ànùk yekkwa là apyoto wapùla apyoto pen, wakù wotoko inkupù yepeppù pe.

9 Potolù yamùk, mìlà kasa làmaichi ettàk kon ayapyoto kon winàkàik. Tok kùttalipapàttàu. Mùttuyatàik, mùkkàlè epùn pon wechi mùkyamlo molopai amyamlo Yepitolù pe. Tamù'nawolon kon ku'nài mùkkàlè ekkaichalà.

Tamù'nawolon Kaatù Winàpaineo Wepanta'man Pon

10 Iwenukapù pe, wate uya sàlè meluntà pe ettàk kon Itepulu yau, molopai itapàikketù eke kulu winà. 11 Tamù'nawolon wepanta'man pon Kaatù uya elepatok kon yak epontàtak kon, meluntà pe ewechi kon pa, àli, Makui uya enkuttàntok yentaika kon pa. 12 Masapùla wepanta'man'nokon kappon yamùk pokonpe pen sàlè, tûse àli ton akkwalù meluntàlù kak yawolon kon pokonpe, itepulu yamùk, apàikkek ton, molopai sàlè ewalu-pà yawon kon itepulu yamùk tensan pen meluntàlù pokonpe. 13 Màlápàk uchi Kaatù winàpaineo tamù'nawàlè wepanta'man pon yak epontàtak kon sàlèpà! Molopai nen uchi àli weyu uyàpù yau, eyeyaton kon uya panta'mantok yentaika kon pa. Molopai ewepanta'ma kon iwenukapù ponala tupo, meluntà pe lùppù ewechi kon pa.

14 Málápàk tûwekonekaik ettàk kon. Ailon ke epokùlùyittàtak kon. Ikasa we'nàtok itùtak kon àplopo kon wapu pe. 15 Molopai iwekonekansak

Apyoto Yamùk Molopai Tok Yepotolù Yamùk

5 Tepotolù kenan kon, eyepotolù kon sàlè non po nai'nannùk maimu yawàlè ettàk kon, nalik pe, tûwe'namaik. Molopai ailón pe itewan ikuttàk kon, Christ ponaloek pe ewe'wotokoma kon kasa. 6 Sàlàichi ikuttàk kon eyene kon tok uya yattai neken nà pùla, tok yauchinpapa kon pa neken nà pùla. Tûse tamù'nawàlè eyewan kon ke Kaatù wettok i'che ikuttàk kon, Christ yappyoto ton pe. 7 Àwotokoyi kon ikuttàk kon kappon tepotolù kenan we'wotokoma kasa tûutauchinpaik, Itepulu yappyoto pe ewe'wotokoma kon kasa, molopai kappon yamùk ponaloek pe pùla. 8 Ittutàk kon uchi Itepulu uya

pe wakù itekale echitonpa pe we'nàtok yekamatok attassa kon pe. ¹⁶Tàwàlalà ailon tetok yatàk kon awapu kon pe. Màlì ke tamù'nawolon pàlìau yamùk ulenpansak, Ene Makui uya pukantok yà'nùpù kon pa. ¹⁷Molopai wepùikattàntok yanùntàk kon appai kon wapu pe, molopai Kaatù Maimu akasupalayi kon pe Wakù Akkwalù uya elepatok kon. ¹⁸Àwàpùlema kon yau sàlì yamùk ikuttàk kon tamù'nawàlì Kaatù uya, pùikattàntok yennai'ma. Tàwàlalà àpùlematàk kon Wakù Akkwalù meluntàlù yau. Màlìpàk tûwekonekaik ettàk kon. Ke'nonkatàu, màpùlematàik tamù'nawolon kon Kaatù ponalok kon kappon yamùk pona. ¹⁹Molopai upona nàlì màpùlematàik, Kaatù uya ulepa toppe itekale ke, uselupa pàk wekonekasak yau, uselupa toppe meluntà pe tûusenalippaik pùla. Molopai wakù itekale yawon tûttusen pen yekama toppe uya. ²⁰Sàlì wotoko kuttoppe uya uyeunossak nai'nùk molopai màlì pàkànsau sàlì patiki'chi tau wechi. Àpùlematàk kon meluntà pe tûusenalippaik pùla uselupa toppe wakù itekale yekama uya yau.

“Wakù Pe Na' Messatàu?” Tetok

²¹Tychicus, kù'nùn kùtonpa kon molopai ailon kulu apyoto Itepulu wotokoyi yau uya, elepa kon màlì tamù'nawolon uyekale ke, atta wechi molopai yà'là kupù uya ittu kon pa. ²²Màlìpàk uchi yeunoko uya sàlì apyakù'nokon. Atta là tamù'nawolon kon ina wechi yekama toppe ya àpàkù'nokon, molopai màlì kasa eyewan kon meluntàtanùpù kon pa.

²³Tàwàichi Kaatù Kùkàipùnù kon molopai Itepulu Jesus Christ echitonpa pe we'nàtok molopai uchi'nùnmantok tûlùi ailon tetok pokonpe, tamù'nawolon kon ailon tawonnan piyak. ²⁴Tàwà wakù pe we'nàtok Kaatù winàpaine tamù'nawolon kon Kùyepulu Jesus Christ pùnùnma pàk nai'nannùk po nechii.